

ogfaa være tilbøielig til at nedfætte Tilskuddet noget.

Denne Bønsøgelighed forøges derved, at Theatret ikke let kan gaae over til at være en privat Entreprise uden saaledes, at det i Førstningen medfører temmelig store Byrder, jeg kan sige, en vis Baglast for Entreprenøren, naar ikke Staten befriede ham deraf ved en stor Dødsbøtte, nemlig ved at overtage den Byrde, der ligger i det hele nuværende Personale. Ja, det var let at ordne, naar Staten vilde sige: vi pensionere det hele nuværende Personale, som har Ret til Pension; saa stod Theatret frit, og saa kunde en ny Entreprenør engagere af de nuværende Medlemmer, hvem han vilde, men, da dette vil blive en meget betydelig Byrde for Staten, saa tvivler jeg paa, at man nogensinde vil gaae ind derpaa. Man vil altsaa vistnok søge at ordne Sagen saaledes, at Theatret gaaer over til at blive en Entreprise med Størstedelen af dets nuværende Personale, men herved opstaaer atter en Bønsøgelighed, nemlig derved, at det, saavidt jeg troer, er ganske klart, at Staten ikke er berettiget til at overdrage Theaterpersonalet og dets Tjeneste til en privat Entreprenør; naar man skal gaae ind paa Sagen, saa vil det let kunne frembyde temmelig vanskelige Spørgsmaal, men jeg troer virkelig, at Resultatet vilde blive, at Staten ikke har Ret til at sige til en ved det kongelige Theater ansat Skuespiller, at han skulde for den samme Gage o. s. v. træde i Tjeneste hos den og den Entreprenør. Der er saaledes ikke saa faa Bønsøgeligheder at overvinde, og, naar jeg betragter disse Bønsøgeligheder, saa forekommer det mig urigtigt, naar Thinget vilde udtale den Anskuelse, at der skal udarbejdes og paa næste Rigsdag fremlægges en Plan til en saadan Omordning af Statskassens Forhold til det kongelige Theater, hvorved det aarlige Tilskud indskrænkes. Jeg skulde troe, at det virkelig var hensigtsmæssigere, fordi det endog gav større Spillerum for Undersøgelser og for de Udveie, man kunde forsøge, der maatte kunde komme frem paa næste Rigsdag, naar Resolutionen gik ud paa, at der skulde forsøges, hvorvidt en saadan Omordning kunde finde Sted, eller at der skulde fremlægges en

Plan til en Omordning af Statskassens Forhold, ved hvilken det vilde være ønskelig, om det omtalte Resultat kunde opnaaes; men i den nuværende Form troer jeg virkelig, at Resolutionen paalægger en saadan Forpligtelse, som det næsten vil være umuligt at opfylde, og det var slem, hvis det skulde medføre, at en mindre Ting, som kunde opnaaes, ikke blev opnaaet. Det er, hvad jeg for Diebliffet skal indskrænke mig til at bemærke.

Ordføreren: Med Hensyn til de sidste Ord af Resolutionen, „og alle andre Krav bortfaldende“, hvis Mening den ærede Cultusminister ønskede klarere antydet, da maa jeg bemærke, at Udvalget herved naturligtvis fornemmelig har sigtet til Pensioneringer; der findes dog ogsaa nogle enkelte andre, skøndt mindre betydelige, Poster, som nu udredes af Statskassen, men de have lovrigt mindre Betydning. Den ærede Cultusminister har fremhævet de Bønsøgeligheder, som vilde være forbundne med en saadan Indretning som den attraaede. Disse Bønsøgeligheder ere fremtraadte for Udvalget i deres fulde Størrelse; Udvalget har imidlertid ikke troet, at de vilde være uovervindelige. Jeg troer ikke, at det her vil være Stedet til at gaae ind paa en nærmere Udvikling af, hvorledes alle de Bønsøgeligheder, som den ærede Cultusminister har fremhævet, skulle overvindes; thi, for ret at kunne gjøre det, maatte man fremlægge den hele Plan, som man havde paatænkt for Udførelsen deraf, og en saadan har netop Udvalget ikke villet fremlægge, fordi man jo først ved en nøiere Undersøgelse kunde komme til Kundskab om, hvorvidt en saadan Plan i alle dens Dele vilde passe. Jeg vil derfor blot tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det kongelige Theater, saavidt jeg veed, omtrent er det eneste i Verden, der bestaaer under de Forhold, som her finde Sted. Der er Stæder i andre constitutionelle Lande, hvor Theatre ere i en meget høi Grad afhængige af Kongens Person, de ere mere Hoftheatre end Nationaltheatre, men det kan derfor gjerne være, at de, efter hele den Maade, hvorpaa de bestyres, ere Nationaltheatre; i saadanne Tilfælde ere Forholdene naturligtvis meget simple: Kongen har der alene at bestemme, hvilke Udgifter der skulle gjøres. Der ere Stæder i